

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **I.B.**, O.X., IČO: X., zast. JUDr. L.U., advokátom so sídlom C.X., B. proti žalovanému: **E.V. – R.**, D.X., IČO: X., zast. JUDr. E.S., advokátkou so sídlom K.X., D.S., **o zaplatenie 80 990,--Sk s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 5Cb 52/05-129, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. februára 2008, č. k. 21Cob/153/2007-180, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19. februára 2008, č. k. 21Cob 153/07-180 **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd v Dunajskej Strede rozsudkom z 28. novembra 2006, č. k. 5Cb/52/2005-129 vyhovel žalobe a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 80 990,--Sk s 13% úrokom z omeškania od 25. mája 2004 do zaplattenia, keď dospel k názoru, že napriek tomu, že listinné dôkazy svedčia uzavretiu kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, čo bolo zaužívanou praxou po tom, čo sa žalovaný stal platcom DPH. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania existoval nepravideľný obchodný styk, keď žalovaný kupoval materiál od žalobcu. Podľa dodacích listov vystavených v období od novembra do decembra 2003, bola vyhotovená faktúra na meno žalovaného. Úrok z omeškania súd prvého stupňa priznal žalobcovi po zmene žaloby, ktorú súd prvého stupňa pripustil uznesením zo 6. októbra 2005. Úspešnému účastníkovi, t. j. žalobcovi prvostupňový súd priznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalovaného rozsudkom z 19. februára 2008, č. k. 21Cob/153/2007-180 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému trovy konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalobca podanou žalobou sa domáhal voči žalovanému zaplattenia sumy 80 990,-- Sk titulom ceny tovaru, ktorý žalovaný od žalobcu odkúpil. Dohoda o obchodno-záväzkovom vzťahu zakladá právny vzťah iba medzi účastníkmi dohody žalovaným a svedkom B. a nie je možné ju považovať za splnomocnenie svedka k uzatváraniu kúpnych zmlúv v mene žalovaného. Platné uzatvorenie kúpnej zmluvy medzi účastníkmi konania nemožno vyvodzovať ani z vyjadrenia samotného žalobcu, podľa ktorého k dohode o úhrade ceny tovaru medzi ním, žalovaným a svedkom B. došlo až po odovzdaní tovaru a vystavení faktúry, tento účastník navyše nepredložil žiaden dôkaz o písomnom uznaní dlhu žalovaným a v konečnom dôsledku tak neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu existencie záväzku žalovaného ako kupujúceho k úhrade kúpnej ceny tovaru.

Odvolací súd dospel k záveru, že obchodno-záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania nevznikol, uplatnený nárok na zaplattenie predmetnej peňažnej sumy je nedôvodný, a preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi, t. j. žalovanému.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca dovolanie a navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom požiadal aj o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku.

Dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom posúdení veci. Dovolateľ namietol, že odvolací súd nebral do úvahy existenciu obchodných zvyklostí medzi žalobcom a žalovaným, tieto boli preukázané cenovou ponukou, a preto má za to, že takto bol preukázaný spôsob uzatvárania kúpnych zmlúv medzi žalobcom a žalovaným. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že predmetná faktúra žalovaným nebola namietaná a žalobcovi bola vrátená, kým mu nebola doručená žaloba na vyjadrenie. Z výpovedí svedkov K. a B., ktorí mali byť svedkami reklamácie predmetnej faktúry žalovaným, však táto skutočnosť nevyplýva. Obrana žalovaného nebola preukázaná a až pokiaľ žalobca nepodal žalobu, žalovaný faktúru nenamietal a nevrátil s príslušným odôvodnením.

Odvolací súd vyvodil nesprávny záver aj z výpovedí svedkov - čestného prehlásenia P.B. a F.P. ml.

Rozsudok odvolacieho súdu - jeho strohé odôvodnenie nie je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p., lebo chýbajú „úvahy, ktorými sa pri hodnotení dôkazov riadil“, ako aj presvedčivosť odôvodnenia rozsudku.

Žalovaný má problém so svojim objednávateľom, nezaplatil mu za dielo, ktorého zhotoviteľom bol žalovaný. Tento stav nemôže byť základom obrany žalovaného, lebo zaplatenie kúpnej ceny nemôže byť podmienené zaplatením ceny diela žalovanému jeho objednávateľom.

K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný a uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne a zákonné a plne sa stotožňuje s jeho právnymi a skutkovými závermi. Dovolateľ nepreukázal vznik záväzkového vzťahu, na základe ktorého by žalovaný bol povinný platiť za tovar, ktorý bol nakupovaný u dodávateľa inými osobami. Čestné vyhlásenie svedkov B. a P. považuje za právne irelevantné, rovnako ako cenovú ponuku. Navrhol, aby odvolací súd dovolanie zamietol a priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, pričom prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 238 ods. 1 O.s.p., pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania žalobcu.

Dovolateľ - žalobca odôvodnil dovolanie tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). Podľa ust. § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám,

uvedeným v § 237 O.s.p.; konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Iné vady, mimo vád uvedených v ust. § 237 O.s.p. sú spôsobilým dovolacím dôvodom za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Medzi takéto vady patrí skutočnosť, že odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa ust. § 213 O.s.p. a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa, resp. aby odvolací súd v tomto smere doplnil dokazovanie.

Podľa ust. § 213 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odseku 2 až 4.

Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 2 O.s.p.).

Dovolací súd na základe vyššie citovaného ust. § 213 O.s.p. dospel k názoru, že odvolací súd sa nemôže odchyliť od skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa tým, že odlišne vyhodnotí dôkazy, ktoré boli vykonané prvostupňovým súdom (§ 132 O.s.p.). Len prehodnotenie dôkazov odvolacím súdom je v rozpore so zásadou priamosti. Od hodnotenia takéhoto dôkazu sa môže odvolací súd odchyliť len vtedy, ak tento dôkaz zopakuje v odvolacom konaní.

Teda ak sa odvolací súd chce odchyliť od skutkového zistenia, ktoré vykonal súd prvého stupňa na základe bezprostredne pred ním vykonaných svedeckých dôkazov, je potrebné, aby svedecké dôkazy odvolací súd zopakoval a dosiahol tak rovnocenný podklad pre prípadné odlišné hodnotenie svedeckých dôkazov. Táto povinnosť platí v prípade výpovedí účastníkov konania a svedkov predovšetkým preto, že pri hodnotení týchto dôkazov spolupôsobia vedľa vecného obsahu výpovedí aj ďalšie skutočnosti, ktoré nemôžu byť vyjadrené v zápisnici z pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že odvolací súd sa vyššie citovaného ust. § 213 O.s.p. nedržal a rozhodol vo veci, pričom sa odchyľil od skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, keď dospel k záveru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu však odvolací súd nevykonal. Ide o výpovede svedkov, ktorí boli vypočutí pred súdom prvého stupňa.

Dovolací súd preto dospel k názoru, že táto vada je spôsobilým dovolacím dôvodom, ktorý mal za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa ust. § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

Bude preto úlohou odvolacieho súdu, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere (§ 213 ods. 2 O.s.p.) a následne vo veci rozhodol, a to i o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. augusta 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová